

בבא קמא לג

א"ר יוסי בר חנינא : חייב בד' דברים ופטור מגלות, לפי שאין דומה ליער, יער - זה לרשותו נכנס וזה לרשותו נכנס, זה - לרשות חבירו נכנס.

דבריו מתייחסים למקרה זה	הנכנס לחנותו של נגר...ואם נכנס ברשות - חייב	הנכנס לחנותו של נגר שלא ברשות, ונתזה לו בקעת וטפחה לו על פניו ומת - פטור	ומצא - פרט למציא את עצמו, מכאן א"ר אליעזר בן יעקב: מי שיצתה אבן מתחת ידו, והוציא הלה את ראשו וקיבלה - פטור
הסיבה שפטור מגלות	שוגג קרוב למזיד אינו גולה	שוגג קרוב לאונס	שוגג קרוב לאונס
	אם שונים כאן, גם ברישא יהיה פטור כי אינו דומה למקרה של יער	אם שונים את זה כאן, אבל אסיפא כיון שברשות נכנס, חייב גלות	אם שונים את זה כאן, כל שכן בשאר מקרים. אבל אם שונים בשאר מקרים, כאן אונס לגמרי ויהיה פטור מארבעה דברים
קושי	אבל במקום אחר כתוב ששוגג קרוב למזיד חייב - הזורק את האבן לרה"ר והרג - הרי זה גולה	אבל במקום אחר כתוב שאם ברשות נכנס פטור - הנכנס לחנותו של נפת, ונתזה ניצוצות וטפחה לו על פניו ומת - פטור, ואפילו נכנס ברשות	
תירוץ סופי	מדובר באשפה העשויה להפנות בלילה ואינה עשויה להפנות ביום, ואיכא דמיקרי ויתיב, מזיד לא הוי - דהא אינה עשויה להפנות ביום, אונס נמי לא הוי - דהא איכא דמיקרי ויתיב.	בשוליא דנפחי - כשרבו מסרהב בו לצאת ואינו יוצא. כסבור יצא. ואית ליה אימתא דרביה עליה.	

פועלים שבאו לחבוע שכרן מבעל הבית, ונגחן שורו של בעל הבית, ונשכן כלבו של בעה"ב ומת

אחרים אומרים: רשאיין פועליין לחבוע שכרן מבעל הבית	תנא קמא - פטור	
אין - קום אדוכתך משמע Stay where you are	אין - עול תא משמע Come in	גבבא דשכיח ולא שכיח, וקרי אבבא ואמר להו "אין"

מי משלם	שור שני	שור אחד	
מי שהזיק יותר משלם חצי מההפרש	תם	תם	שני שוורין תמיין שחבלו זה את זה - משלמין במותר חצי נזק
מי שהזיק יותר משלם ההפרש	מועד	מועד	שניהן מועדין - משלמין במותר נזק שלם
מועד משלם ההפרש נזק שלם (או הפרש של הנזק באמת או של שלם שלו מול חצי נזק של התם)	תם	מועד (הזיק יותר)	אחד תם ואחד מועד, מועד בתם - משלם במותר נ"ש
תם משלם חצי מההפרש (או של הנזק באמת או של חצי שלו מול השלם של השני)	מועד	תם (הזיק יותר)	תם במועד - משלם במותר חצי נזק

משלמין במותר נזק שלם	איש	איש
משלם במותר נזק שלם	שור מועד	איש
משלם במותר נזק שלם	שור תם	איש (הזיק יותר)
ר' עקיבא אומר: אף תם שחבל באדם - משלם במותר נזק שלם	אדם	שור תם (הזיק יותר)

שמות פרק כא

שור תם שהרג אדם : (כח) וכי יגח שור את איש או את אשה וַמֵּת סָקוּל יִסְקַל הַשּׁוֹר וְלֹא יֵאָכַל אֶת בְּשָׂרוֹ וּבִעַל הַשּׁוֹר נָקִי :
שור מועד שהרג אדם (כט) וְאִם שׁוֹר נִגָּח הוּא מִתְמַל שְׁלֶשֶׁם וְהוֹעֵד בְּבַעְלָיו וְלֹא יִשְׁמְרֵנוּ וְהִמִּית אִישׁ אוֹ אִשָּׁה הַשּׁוֹר יִסְקַל וְגַם בְּעָלָיו יוּמָת : (ל) אִם כִּפָּר יוֹשֵׁת עָלָיו וְנָתַן פְּדִיָּן נִפְשׁוֹ כָּכֹל אֲשֶׁר יוֹשֵׁת עָלָיו : (לא) אוֹ בֶן יִגָּח אוֹ בַת יִגָּח כִּמְשֻׁפֵּט הִזָּה יַעֲשֶׂה לוֹ :

ת"ר : (שמות כ"א) **כַּמְשֶׁט הִנֵּה יַעֲשֶׂה לוֹ** –

תנא קמא- משלם במותר חצי נזק	ר' עקיבא- אף תם שחבל באדם - משלם במותר נזק שלם
כַּמְשֶׁט שׁוֹר בְּשׁוֹר כֶּךָ מִשְׁפֵּט שׁוֹר בְּאָדָם, מֵה שׁוֹר בְּשׁוֹר - תָּם מִשְׁלָם חֲצִי נֹזֵק וּמוֹעֵד נֹזֵק שְׁלָם, אִף שׁוֹר בְּאָדָם - תָּם מִשְׁלָם חֲצִי נֹזֵק וּמוֹעֵד נֹזֵק שְׁלָם ;	כַּמְשֶׁט הִנֵּה - כִּתְחַתּוֹן וְלֹא כַעֲלִיּוֹן

יכול משלם מן העלייה? ת"ל: **יַעֲשֶׂה לוֹ**, מגופו משלם, ואינו משלם מן העלייה.

שאלה: ורבנן, **ה** למה לי?

תשובה: לפוטרו מארבעה דברים.

שאלה: ורבי עקיבא, לפוטרו מארבעה דברים מנא ליה?

תשובה: נפקא ליה (ויקרא כ"ד) **מֵאִשׁ כִּי יִתֵּן נֹפֵעִיתוֹ**, איש בעמיתו, ולא שור בעמיתו.

קושי: ורבנן?

תירוץ: אי מההיא הוה אמינא צער לחודיה, אבל ריפוי ושבת - אימא ליתן ליה, קמ"ל.

מתני'. **שור שוה מנה שנגח שור שוה מאתים, ואין הנבילה יפה כלום - נוטל את השור.**

מזיק	ניזק	הדין
100	200	המזיק נותן את שורו לניזק

שייך המשנה לדעה תנא מסויים: מתניתין מני? רבי עקיבא היא, דתניא:

רבי ישמעאל	רבי עקיבא
יושם השור בב"ד	הוחלט השור
בעל חוב הוא וזווי הוא דמסיק ליה	שותפי נינהו
ונכחו את השור החי וחצו את כספו, לבי דינא קמזהר רחמנא	ונכחו את השור החי וחצו את כספו לניזק ומזיק מזהר להו רחמנא

שאלה לרי' ישמעאל: בעא מיניה רבא מר"נ: מכרו מזיק, לרי' ישמעאל מהו? כיון דא"ר ישמעאל בעל

חוב הוא וזווי הוא דמסיק ליה - מכור, או דלמא כיון דמשעבד ליה לניזק לאו כל כמיניה?

תשובה: אינו מכור

קושי: והתניא: **מכרו - מכור!**

תירוץ: חוזר וגובהו.

קושי: וכי מאחר שחוזר וגובהו, למה מכור?

תירוץ: לרידיא.

עוד קושי: ש"מ: לוח ומוכר מטלטלין ב"ד גובין לו מהם?

תירוץ: שאני התם, דכמאן דעשאו אפותיקי דמי.

קושי: והאמר רבא: עשה עבדו אפותיקי ומכרו - ב"ח גובה הימנו, שורו אפותיקי

ומכרו - אין ב"ח גובה הימנו!

תירוץ: עבד מ"ט? משום דאית ליה קלא, האי נמי כיון דנגח קלא אית ליה,

דתורא נגחנא קרו ליה.

הבאת ברייתא: תני רב תחליפא בר מערבא קמיה דרבי אבהו: ..

קושי: מכרו מזיק	מכרו - אין מכור	הקדישו - מוקדש
קושי: מכרו ניזק	ר"ע היא, דאמר: הוחלט השור	אתאן לרבי ישמעאל, דאמר: יושם השור בב"ד!
תירוץ: מכרו מזיק	רבי ישמעאל	אתאן לר"ע!
	מכרו אינו מכור - אפילו לרבי ישמעאל, דהא משעבדא ליה לניזק	אפילו לר"ע, משום דר' אבהו, דא"ר אבהו: גזירה שמא יאמרו הקדש יוצא בלא פדיון.